

ПОНЯТТЯ ВЗАЄМОДІЇ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ С ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Пономарьова Д.С., *kafedra_prava@i.ua*
*Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди*

Взаємодія Міністерства оборони України з органами публічного адміністрування є одним із видів взаємодії у системі публічної влади. Спільним для всіх підходів, у межах яких вивчалася категорія «взаємодія», є беззаперечне визнання її важливості для досліджуваних різними авторами суспільних відносин. Дійсно, багато проблем у сфері публічного адміністрування мають своїми причинами недоліки комунікації різних суб'єктів. Звертаючись до правових джерел, можна побачити, що категорія «взаємодія» розуміється вченими у п'яти основних аспектах. По-перше (і це, мабуть, найбільш поширена позиція), взаємодія розуміється як діяльність. По-друге, взаємодія розуміється як взаємозв'язок органів і посадових осіб, які забезпечують правильне співвідношення повноважень, методів і засобів, які притаманні кожному із учасників взаємодії [1, с.62]. Дана позиція уявляється нам дещо незавершеною, оскільки взаємозв'язок є, на нашу думку, умовою взаємодії, але ж ніяк не характеристикою її сутності, оскільки наявність зв'язку ще не означає його використання для проведення спільних дій. Втім, як умова взаємодії, категорія «взаємозв'язок» є невід'ємною частиною досліджуваної нами проблематики. По-третє, взаємодія розуміється як результат координуючих зусиль суб'єкта управління, що досягається передусім чітким визначенням прав і обов'язків спільно діючих сторін, їх взаємною відповідальністю [2, с.98]. Такий підхід акцентує увагу на іншому аспекті взаємодії – її наслідках, які знаходять свій прояв у нормативно-правовій площині, на рівні визначення компетенції суб'єктів взаємодії та їх відповідальності. Безумовно, у кожного випадку взаємодії є певний результат, позитивний чи негативний, сприяючий розвитку суспільних відносин у сфері взаємодії, або, навпаки, перешкоджаючий такому розвитку. Однак, крім результату, невід'ємними елементами взаємодії є її мета та діяльність, спрямована на досягнення цієї мети. На нашу думку, саме ця тріада є основними засадами будь-якої взаємодії. По-четверте, взаємодія розуміється як процес обміну інформацією [3, с.43]. По-п'яте, взаємодія розуміється як взаємне узгодження дій декількох служб, не підпорядкованих одна одній, що спільно вирішують загальні завдання [4, с.58]. Як можна побачити, таке взаємне узгодження передусім діяльності з виконання завдань, і є за своєю сутністю умовою взаємодії. Разом з тим ми не заперечуємо процесу узгодження як одного з варіантів змісту взаємодії, особливо в ситуації наявності юридичного конфлікту або принципово відмінних позицій учасників взаємодії, що негативно впливає на процеси публічного управління у певній сфері.

На підставі аналізу викладених вище позицій можна переконатися, що взаємодія в її правовому розумінні є за своєю сутністю соціальним феноменом і завжди здійснюється, реалізується, знаходить свій вияв у суспільних відносинах. На

виникнення взаємодії впливають цілі її учасників, які можуть мати значні відмінності, і ці відмінності можуть обумовлювати деструктивний характер взаємодії [5, с.65]. Завданням права як універсального регулятора є своєчасне вирішення потенційних правових конфліктів з тим, щоб взаємодія у системі публічного адміністрування завжди носила взаємоузгоджений і конструктивний характер. При цьому на перший план виходять питання, пов'язані із підготовкою фахівців для здійснення заходів зі взаємодії, а також узгодження національної термінології у цій сфері з нормами міжнародних правових актів (останнє, зокрема, стосується стратегічних комунікацій як однієї з форм взаємодії, що сьогодні здобуває своє визнання як на рівні термінології, так і на рівні нормативно-правового регулювання).

За результатами аналізу теоретичних підходів до сутності взаємодії у правовій науці можна зробити висновок про існування щонайменш п'яти наукових позицій щодо досліджуваного феномена: 1) діяльнісного, який визначає взаємодію як активність щонайменш двох суб'єктів, спрямовану на перетворення оточуючого світу; 2) когерентного, у межах якого взаємодія розуміється як взаємозв'язок її учасників; 3) продуктного, у межах якого увага акцентується на результатах взаємодії; 4) формального, прихильники якого вважають основною ознакою взаємодії її форму; 5) координаційного, в якому основною ознакою взаємодії вважається узгодження позицій її учасників.

На підставі сказаного вище можна сформулювати поняття взаємодії Міністерства оборони України з органами публічного адміністрування як виду узгодженої координаційної діяльності, спрямованої на досягнення спільних цілей у сфері забезпечення обороноздатності нашої держави.

Література

1. Аверьянова Т.А., Белкин Р.С. Криминалистическое обеспечение деятельности милиции и органов предварительного расследования. Москва: Новый юрист, 1997. 400 с.
2. Музичук О. М. Контроль за діяльністю правоохоронних органів в Україні : монографія. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ, 2010. 654 с.
3. Інформаційна культура: правовий вимір: монографія / за ред. К.І. Белякова. Київ, КВІЦ, 2018. 168 с.
4. Красіков Д. О. Організація діяльності органів внутрішніх справ по забезпеченню інформаційної безпеки. *Міжнародне та вітчизняне законодавство в умовах сучасних реформаційних процесів* : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 26–27 липня 2012 р.). Київ, 2012. С. 57–60.
5. Шопіна І.М. Розвиток правового регулювання взаємодії інститутів громадянського суспільства і Збройних Сил України. *Наука і правоохорона*. 2016. №3. С.62-67.